

# Փ Ո Ւ Ն Ն

ԹԻՒ 1310

ՉՈՐԵՔԵԱՐԹԻ

1878 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 13

## Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Անցեալ ուրբաթ աւուր Ընդհանուր ժողովոյ արդիւնքը հրատարակեցինք անարդ թերթով երկու օր ետքը, կիւրակէ ալ, ընդհանուր ժողով մը գումարեցաւ Ղալաթիւս աղային մատենադարանին մէջ, որոյ համար կանխաւ ազգային լրագրաց մէջ ոչ խոշոր հրաւիրագրեր կային, ոչ օրակարգ, ոչ ուրիշ պատրաստութիւններ, ոչ ունեցողաց բողմութիւն, ոչ գումարացի ու գումարաւոր խնդիրներ, կիւրակէ աւուր ընդհանուր ժողովը լռիկ մնալով գումարեցաւ՝ առանց յառաջագոյն փոքր գումարեցնելու, անդամները՝ թաղերէ, գաւառներէ երկայն բարակ քուէարկութեամբ ընտրեալ, ազգային երեսօխաններ չէին, բազմաձ չէին եկեղեցական բարձր, հայրեր, այլ երիտասարդ, ազգայինք, վառվառն եւ աշխոյժ, բայց առանց շատախօսութեան եւ կրից խորհրդակցեցան եւ որոշեցին գոյն, որոշեցին որ վանայ մէջ վարժապետանոց մը բացուի, այս անուն երիտասարդ տեսուչ երթայ, եւ վարժապետանոցին ծախուց համար այսչափ լիւր յատկանայ, Այս ընդհանուր ժողովը՝ Արարատեան ընկերութեանն է, որոյ գաւառացի մէջ ուսում ու կրթութիւն ծաւալելու նպատակ ունենալ, եւ այս նպատակն ի գործ դնելու սխառ ըլլալը արդէն ծանուցած եմք:

Տ. Խրիմեան Սրբազան կիւրակէ օրը այս ընդհանուր ժողովին ներկայ գտնուելու, քաջալերելու, օրհներու բարեմաղթեր է Արարատեան ընկերութեան համար, Խրիմեան Սրբազան ունեցածը տուեր է, ուրիշ եկեղեցական հարք ալ պարտին տալ իրենց ունեցածը, ամանք օրհնութեան ու բարեմաղթութեան հետ ոսկի եւ արծաթ ալ, այս՝ եկեղեցականաց համար, իսկ աշխարհականք, ամեն կարգէ աշխարհականք, պարտին ամենայն նպաստ ու օգնութիւն մատուցանել՝ այս ընկերութեան նպատակին անարդել եւ արդիւնաւոր գործադրութեան համար, Այս ընկերութիւնը վարժարաններ բացած է արդէն Հայաստանի

մէջ, եւ ահա հատ մ'ալ կրանայ, կողործէ այս ընկերութիւնը, եւ խօսքով շանցիւր, ազգային ընդհանուր ժողովէն մեծ է եւ պատկառելի՝ այս ընկերութեան ընդհանուր ժողովը, եւ արժանի է ամենայն քաջալերութեան եւ օժանդակութեան:

Աւասիկ, Արարատեան ընկերութեան մէկ ազգը կյարեմք, տարակոյս չունենալով թէ խիստ սիրով պիտի կարգացուի, եւ առատ առատ նուէրներ պիտի թափին:

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆԱԽԱՐԱՐ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ՎԱՐՎԱՐԵԱՆՈՅ Ի ՎԱՆ

Արարատեան ընկերութիւնն ազգէն գտած համակրութենէն քաջալերուած, մի վարժարան կը բանայ նաեւ վան քաղաքին մէջ, յատկապէս այն նպատակով որ վարժապետներ պատրաստէ, Հետեւապէս ընկերութիւնն կընդարձակէ այժմ իւր գործի ասպարէզ, տարակոյս չունենալով որ ազգին կողմէն ալ աւելի եռանդուն համակրութեան եւ խրախուսանոց պիտի արժանանայ, Ընկերութեան նպատակ ուղղութեամբ դիւրութեան համար՝ առաջիկայ հինգ շաբթի օրէն (սեպտ. 14) սկսեալ, հանդանալութիւններ պիտի ինին հետեւեալ տեղերը ուր կարող են դիմել հայրենասէր ազգայինք եւ բաժանորդագրութեամբ կամ միանուադ նուիրատուութիւններով օգնել Արարատեան ընկերութեան, նուէրներն կը փոխարինուին ընկերութեան վաւերացուած տոմսակներով:

Նուիրատուութեան համար որոշեալ տեղերն են.

Ղալաթիւս. Գօմիսիօն-խանի Թրամվայի ճանապարհի վրան դիմացը սեղանաւոր Յ. Կիւլեան Յակօբ Էֆէնտի:

Ղալաթիւս. Գօմիսիօն խանի մեծ դրան քով սեղանաւոր Եր. Թրդեան Յովհաննէս Էֆէնտի:

Պօլիս. Եֆէնտի Զիլինկիր ճատտէսի Ս. Ղաւկասեան գրատուն:

Պօլիս. շուկայ, Վարախճի խա-

նի քով՝ սեղանաւոր Գ. Պարտիզպանեան Էֆէնտի:

Ազգային ժողովոյ վերջին նշանակալից մայր դիւանի յանձնուեցան երկու տեղեկագրեր. բայց ժողովն միայն գաղթականութեան խնդրով զբաղել որոշած ըլլալով՝ առաջիկայ նստին մնացին:

Տեղեկագրոց մին Յարաբերութեանց դիւանէն էր որ՝ մայրաքաղաքիս խումբ մ'ազգայնոց կողմէն Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գէմառ ազգային ժողովն մատուցեալ գանդատանաց հանրագրոյն վրայ կտեղեկագրէ, թէ «Սոյն հանրագիրը բողբազգիր եւ ամբաստանագիր մը կ'ըլլէ, եւ անբարոյականութեան ու «յոռի մատակարարութեան ակնարկութիւն կընէ թէպէտ, «բայց ըստ որում այն բողբազգիրն եւ ամբաստանագիրն պարտնալիութիւնը ցոյց չտար, ըստ որում անբարոյականութեան եւ «յոռի մատակարարութեան մասին որոշ իրողութիւններ յառաջ չընէր, եւ ըստ որում ազգային վարչութեան դիմած ըլլալու եւ «յետոյ ժողովոյն եկած իններու «մասին ալ տեղեկութիւն մը չըտար, հետեւապէս ազգային ժողովոյ համար նկատողութեան «արժանի ոչինչ հանգամանք կ'ըլլէ «այս հանրագիրն, ուստի եւ յարաբերութեան դիւանս կեզրակայէ մերժել զայն, իրեւ ազգային ժողովոյս չպատկանող «խնդիր»:

Երկրորդ տեղեկագիրը նախաձեռնութեան դիւանէն է, որ Պէկեան Էֆէնտի կողմէն ազգային ժողովոյ առաջին ատենապետ Ասլանեան վսեմախայլ Ստեփան վաչայի դէմ տրուած բողբազգիրն ու ամբաստանագիրն պարտնալի կէտերուն վրայ մի առ մի դիտողութիւններ ընելով, անտեղի կ'համարի ատենապետ փաշայի դէմ եղած բողբազգիրն ու ամբաստանագիրն, եւ հարկ չը տեսներ խնդիր յուզել այս մասին:

Աւելորդ է ըսել, թէ ազգային ժողովոյ կմնայ, յառաջիկայ նշանակալի ընդունել կամ մերժել յիշեալ տեղեկագրոց եզրակացու-

թիւնները, կամ նոր որոշումներ ընել:

Ղալաթիւս վարժարանին չափահաս ուսանողներէն հինգը, այլ եւ այլ գաւառներէ, այսօր Փարիզ կուղևորին՝ հողագործութիւն ուսանելու համար, Սոյա ճանապարհի ծախուց եւ Փարիզի մէջ վարժարանին թոշակին համար գաւառացի ազգայնոց մէջ բաւական գումար մը հանգանակութիւն եղեր է: Յատկապէս շնորհակալեաց արժանի է Ամասեան Էֆէնտի ալ, որ Փարիզի հողագործական վարժարանին վերատեսչութեան հետ բանակցելու եւ սահմանեալ թոշակը կ'ընդունէ զեղջել տուեր է:

Ահա ասոնք են ազգասիրական արդասիքն, լոկ խօսքեր, գոռում գոչումները արժէք մը չունին: Կ'մաղթեմք որ յիշեալ ուսանողը դառնան կատարելագործեալ, եւ իրենց գաւառներն երթալով՝ օգտակար ըլլան մանաւանդ Հայուն, բնաւ չմոռնալով իրենց համար եղած այս խնամքն ու հոգածութիւնը:

Ս. Պատրիարք Հայրը այս կիւրակէ ալ մեր գաւառաբնակ ազգայնոց վիճակին վրայ ծանօթագրեր զրկեր է՝ մայրաքաղաքիս դեսպանաց, Չեմք կարծեր, որ այսչափ թախանձանաց ու աղերսանաց վրայ՝ այլ եւս երկարաձգի Հայաստանի համար ըլլալիք բարեկարգութեանց գործը:

Վանայ կուսակալի օգնական Աղաթօն Մկրտիչ Էֆէնտիի դէմ տեղւոյն ազգայնոց գանգատանաց ձայները կ'արուակեն դժբաղդաբար, մինչև իսկ գրուած է յիշեալ քաղաքէն, թէ գանգատանաց հանրագիր մը ժողովըրդեան մէջ ստորագրուած ատեն՝ Աղաթօն Էֆէնտի լսել, հանրագիրն արգիլել եւ ստորագրողաց մէկ քանին՝ իրեւ պարագլուխ՝ բանտարկել տուեր է. սակայն դարձեալ նոր հանրագիր մը չըրջաբերութեան հանուեր է ստորագրուելու համար, Այս արգելքն ու բանտարկութիւնը՝ եթէ ստույգ են, բունտարկութեան ան-

ներքին գործ մ'է, և Ազաթօն է-  
ֆէնտի՝ եթէ արգարիւ տեղի տը-  
ուած է ժողովրդեան դժգոհու-  
թեան ու գանգատանաց, ուշ կամ  
կանուխ քննադատութեան կեն-  
թարկուի։ Ուր որ Հայ կայ, և Ա-  
զաթօն էֆէնտիի գէմ՝ Հայոց  
գանգատները կ'սէ, կ'ցաւ իւր  
վրայ։ Այսպէս Ազաթօն էֆէնտի  
կ'ընդունան ազգային բարի համ-  
բաւը, որոյ քով ոչինչ են ամե-  
նայն բարձ և իշխանութիւն։

Նուրեան վսեմ։ Յովհաննէս է-  
ֆէնտի՝ որ Փարիզ գացած էր ի-  
տես արուեստահանգիսին, մայ-  
րաքաղաք դարձաւ անցեալ շաբ-  
թու։

Կարինէն հետեւեալը գրուած է  
օգոստ. 27 թուով։

«Կարս գտնուող Լազարէֆ զօ-  
րավարին կողմանէ, յանուն Օս-  
մանեան կառավարութեան զըր-  
կուած հայերէն յայտարարու-  
թիւններ երէկ Կարին հասան, ո-  
րովք կ'ծանուցուի ժողովրդեան՝  
առահի Ռուսիա չգաղթել, և մը-  
նալ իրենց տեղերը, երբէք չվախ-  
նալով թէ ռուսական զօրաց վե-  
րադարձին վրայ որ և է անկար-  
գութիւն կ'պատահի։»

## ՆԵՐՔԻՆ

Ռուսիոյ կողմանէ ծանու-  
ցադիր մը զրկուելով եւրոպական  
տէրութեանց, պահանջուեր է որ  
Բ. Դրան քով միջնորդեն՝ Պէրլինի  
գաշնադրին համաձայն պէտք ե-  
ղած տեղերը յանձնել Գարատաղի։

— Բ. Դրանը սեղանադրաց ո-  
մանց հետ կ'բանակցի՝ մէկ միլիոն  
լիրայի փոխառութեան համար,  
առաջիկայ տարւոյն ոչխարաց  
տուրը և մաքսի հասոյթին եր-  
կու տարուան յաւելումը առ ա-  
պահովութիւն ցոյց տալով։

— Ասիոյ քիւրտերուն բարե-  
կարգութեան համար զրկուած  
Ալիի Շէֆիգ պէյ՝ որ Կարին կը  
գտնուի, խռովարարները դատե-  
լու համար յիշեալ քաղաքին մէջ  
կարգեալ արտաքոյ կարգի ժողո-  
վին նախագահ դուրեր է։

— Երէկ երեկոյեան դէմ Վի-  
էննայէն մայրաքաղաքիս աւըս-  
տրիական դեսպանատունը քաշ-  
ուած պաշտօնական հեռագրեր՝  
աւստրիական զօրաց Պօսնայի մէջ  
քանի մը զլիւսուոր յաղթութիւն-  
ները ծանուցեր են։ 6-7 հազարի  
չափ ապստամբ յերուցան եղեր,  
և Տաշքովիցա գիւղաքաղաքն,  
թիւրանօթ, զէնք, դրօշակ, պա-  
րէն և ռազմանիւթ աւստրիաց-  
ւոց ձեռքն անցեր են։ Լեռները  
և լեռանց չըջալայքն գտնուող  
ապստամբաց մէկ մասն ալ անձ-  
նատուր եղեր, և մէկ մասն ցան  
և ցիր գացեր են։

— Թուրքիոյ նախարար զլիւսուոր  
նախարար Խայրէտտին փաշա՝ որ  
քանի մ'օր յառաջ մայրաքաղաքս  
եկաւ և Օգոստ. Սուլթանէն մեծ  
յարգանք ընդունուեցաւ, երէկ  
Բ. Դրանը գալով՝ մեծ եղարքո-  
սին և այլ զլիւսուոր նախարարաց  
հետ տեսնուեցաւ։

— Վախճանեալ սուլթան Մէ-  
հիտի առաջին տիկինը՝ որ ժամա-  
նակէ մը հետէ հիւանդ էր, երէկ  
մեռաւ, և յուղարկուորութիւնը  
կատարուեցաւ հանդիսիւ։

— Սամս կզդոյն համար վար-  
չական փոփոխութիւններ խընդ-  
րելու պաշտօնով մայրաքաղաքս  
գտնուող երեսփոխանը՝ դարձեւ  
են անյաջող, ըստ Լա թիւրքիի։

— Զրոյց կայ, թէ Բ. Դրանը  
միտք ունի այսուհետեւ դեսպան  
ունենալ յԱֆղանիստան՝ կեդրո-  
նական Ասիոյ մահմետական իշ-  
խանութեանց մէջ ընդ պաշտպա-  
նութեամբ Օգոստ. Սուլթանին  
միութիւն հաստատելու նպատա-  
կաւ։

— Այթուի-գետէ Իսմայիլ է-  
ֆէնտի այս տարի Մէքքէ ուխտի  
պիտի ելլայ, և ոյն տեղոյն վե-  
րաբերեալ պաշտօն մ'ալ իրեն  
պիտի յանձնուի եղեր։

— Դարձեալ զրոյց եղած է, թէ  
ամերիկեան նաւատորմ մը մօտե-  
րըս միջերկրական ծովը պիտի  
գայ, Խալիլի կառավարութիւնն  
ալ մտադիր է եղեր՝ նաւատորմի  
մը շրջադայեցունել հելլենական  
շուրերը։

— Կիպրոսի օսմանեան և անդ-  
ղիական պաշտօնատարաց մէջ ան-  
համաձայնութիւն մը ծագեր է։  
Անգղիացիք չեն ուզեր եղեր, որ  
օսմանցոց ըսածին պէս կայսե-  
րական համարուն կզդոյն կա-  
ռավարական կալուածները։

— Կզդեաց առջիւ գտնուող  
անգղիական նաւատորմիդը՝ ա-  
ռաջիկայ շաբաթ օր Պանտրմայի  
կողմը Էրտէքի նաւահանգիսաւ  
պիտի քաշուի, և ռուսական  
զօրքը բոլորովին Էտիւնէ քաշ-  
ուելուն պէս՝ նաւատորմիդն ալ  
կէլիպօլու պիտի ելլայ։

— Ֆէրիզ Պէյքէր բաշա՝ վեր-  
ջին պատերազմին պատմութիւնը  
գրեր է անգղիարէն լեզուաւ, և  
մօտերս տաճկերէնի պիտի թարգ-  
մանուի։

— Եգիպտացի Հալիմ փաշա  
շաբաթ երեկոյ կայսերական պա-  
տան մէջ ընթերց, և Օսմանիյէ  
ականակուռ պատուանշան տրուե-  
ցաւ իրեն։

— Թիթագրամի յանձնաժողո-  
վը չէ կրցեր վերջին նիստն ընել,  
առաջարկեալ միջոցն սեղանադ-  
րաց սմանց կողմանէ Եւրոպա ի-  
րենց ընկերաց հաղորդուած, և  
դեռ պատասխան եկած չըլլա-  
լուն պատճառաւ։

— Գարատաղի իշխանը երկու-  
շաբթի հեռագրով խնդրեր է Բ.  
Դրանէն, Պէրլինի գաշնադրոյն հա-  
մաձայն սահմանաց ուղղութեան  
գործը փութացնել։ Յայտնի է,  
թէ մօտերս այն իշխանին կող-  
մանէ այս խնդրոյն համար յատ-  
կապէս ծանուցադիր մը զրկուած  
էր։

— Եգիպտոսի խտիվին Հասան  
փաշա որդին՝ որ Եւրոպա կզրա-  
նուի, քանի մ'օրէն մայրաքաղա-  
քըս կուգայ և Եգիպտոս կգառ-  
նայ։

— Աթէնքի օսմանեան դես-  
պան Ֆօթիատէս պէյ ալ՝ այս օ-  
րերս հրամանաւ մայրաքաղաքս  
կուգայ։

— Բ. Դրանէն պարսկերէն լեզ-  
ուաւ գրուած 8 շնորհակալաց  
գրեր զրկուեր են Հնդկաստանի  
մահմետական երեսելագոյ, պատե-  
րադմին ժամանակ հնդկի մահ-  
մետականաց կողմանէ ցուցուած  
համակրութեան և նուիրատու-  
թեան համար։

— Օսմանեան զօրք կզրկուի՝  
ռուսական զօրաց մեկնած տեղե-  
րը, Այսթէֆանոսէն մինչև Զէք-  
մէճէ։

— Կայսերական հրաման ելեր  
է, ծովային պաշտօնատարաց ան-  
վըճար մնացած ամուսնաներուն  
երեքը հատուցանելու համար։

— Մայրաքաղաքէս առ թայմզ  
ուղղեալ նամակ մը իբրև ստոյգ  
կ'ծանուցանէ, թէ Մահմուտ Նէ-  
տիմ փաշա Պօլիս դառնալու և  
կառավարութեան գործոց զու-  
խըն անցնելու համար շատ դրամ  
կ'վանէ։

Շաբաթ օրը անգղիացի մը  
Այսթէֆանոսէն Պօլիս եկած ա-  
տենը շոգ եկաւ քին մէջ քունի  
բռնուեր, և կայսրանը հասած  
ատենը՝ երբ զինքը արթնացեր  
են, տեսեր է որ գրպանը գտնու-  
ած 220 հատ ռուս լ'րաներն  
աներևութացած են, ինչպէս նաև  
իւր հետ շոգեկառքը գտնուող  
երեք անձինք, զորոս այժմ ոստի-  
կանութիւնը փնտռելու ետեւէ է։

— Սաքսոնիոյ թագուհին պատ-  
ուանշան զրկեր է՝ Օգոստ. Սուլ-  
թանին երկրորդ Բօխլի Իսկէնտէր  
փաշայի։

— Լոնտոնի օսմանեան դես-  
պան Միլդիւրիս փաշա աւըս-  
տրիական թարանթա շոգենաւով  
մայրաքաղաքս եկած ատենը,  
ճամբան փոթորկի մը ժամանակ  
իմանալով որ շոգենաւուն վրայ  
բացը բաղմամբիւ գաղթականք  
կգտնուին, մեծագոյն մասը՝ կա-  
նայը, և մեծ նեղութիւն կկրեն,  
և նաւագետը՝ նոցա խնդրանաց  
չանսալով՝ չպատասպարէր զանոնք,  
իսկոյն բոլոր օթեակները վարձեր

և գաղթականաց յատկացուցեր է։

— Իգմիրի համանուն լրագիրը  
գրած է, թէ Խնճէ Հիւսէյին ա-  
նուն աւաղակապետն՝ անցեալ  
օգոստ. ամսոյ 26 ին, Եայա գիւ-  
ղին 2 ժամու ճանապարհ մօտ  
գիւղի մը մահմետական բնակիչ  
մզկիթին մէջ աղօթելու ժամանակ  
եկեր, մզկիթին դռներն ու պա-  
տուհանները կապեր, և աղօթա-  
մատոյց ժողովրդեան մէջէն Հա-  
ճի Հալիմ անուն անձն ու նորա  
որդին առնելով՝ տունը տարեր,  
արծաթ և արծէք ունեցող ուրիշ  
ամեն բան առեր, և Հաճի Հա-  
լիմն ու տղան ալ մէկտեղ լեռը  
տարեր, և ապա Հաճի Հալիմն  
արձակեր է, սպառնալով որ տը-  
ղան պիտի սպաննէ, եթէ 300 լի-  
րա չըրկէ։

— Գատը գիւղի կողմը Գուր-  
պաղը տէրէ ըսուած տեղը ագա-  
րակի մը մէջ երեք պարտիզանք  
ուրբաթ գիշեր սպանուեր, և մի-  
այն տղայ մը՝ ձեռքէն վիրաւոր-  
եալ՝ կրցեր է փախչել ազատի և  
պատմել թէ սպանիչը Բուժէլի  
գաղթականաց կերպարանք էին,  
կզրէ Իսթամպուլ լրագիրն։

— Աւստրիոյ լրագրաց գրածին  
նայելով՝ Պօսնայի ապստամբաց  
զլուխ հաճի Լոյա՝ Պօսնայի պէ-  
յերէն մէկուն տունը խիստ ծանր  
հիւանդ պառկած է, և ոտքին  
վերքը օր ըստ օրէ ծանրանալու  
վրայ է, որովհետեւ վերքը ժամա-  
նակին լաւ չէ կապուեր, և հիմա  
ալ գտնուած տեղը դեղ չգտնու-  
եալուն պատճառաւ բարձի լի-  
զի մնացած է։

Զարմանալի բան է, այս ապս-  
տամբապետին համար երկու շա-  
բաթ յառաջ հրատարակուեցաւ,  
թէ գտնուած տեղէն հանուեր և  
հրացանի բռնուեր է։

— Սերբիոյ առաջին պատերազ-  
մին ժամանակ սերվիական զօրաց  
հրամանատարութիւն ընող Զէր-  
նայէֆ զօրավարին սպայակուտի  
զլուխ Բօմանօֆ զօրավարն՝ Բե-  
դերպուրկէն Պէլլուատ գացեր է,  
և զօրավար Գաթայէֆ ալ կապա-  
ուի եղեր։

— Երէկ առաւօտ Զաթալճա-  
յէն քաշուած հեռագրի մը նա-  
յելով՝ ռուսք դեռ երկու գունդ  
գաղափ ունին հոն։

— Սև ծովու ռուսական նո-  
ւատորմին մէջ գտնուող և իրենց  
շրջանը լրացունող պահստի զօ-  
րաց՝ իրենց հայրենիքը դառնա-  
լու հրաման եղեր է, Ռուսիոյ մէջ  
ծովային զինուորի մը շրջանը տա-  
սը տարիէ կըաղկանայ։

Երրորդ աստիճանի Մէհիտիյէ  
պատուանշան տրուեցաւ՝ Շուրայի  
Տէվէթի անդամներէն համար  
պէյի։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Յունաստանի կառավարութիւնը՝ ներկայ խնդրոյն վրայ ըրած բանակցութեան գործը պատահաբար է, Կապոյտ Գիրք անունով, և մտերմ ազգային ժողովոյն պիտի ներկայացունէ:

— Պոսնայի ապստամբաց թիւը՝ մինչև 60 հազարի կհասնեն:

— Պարսից Շահին եղբայր Ապպաս Միրզա խան՝ որ քսան տարիէ հետէ Պարսկաստանէն դուրս ելած, Պաղտատ և Պոլիս կընակէր, և անցեալները Շահին և իւր մէջ համաձայնութիւն գոյանալով՝ Թէհրան դարձած էր, այս անգամ իւր մէկ որդւոյն և հինգ սպասաւորաց հետ դարձեալ փախեր Պաղտով գոյեր, և ռուսական պաշտպանութեան սպաստաներ է:

— Պոսնայի խտրական հիպատոսին սպանիչք բռնուներ, և Պոսնա-Մէրայ տարու եր են, դատաստանի ենթարկուելու համար:

— Իտալիոյ բարձրատիճան պինուորականներէն մէկն սեպ. 1 թուով գրութեան մը մէջ ըսեր է, թէ հաւանական է որ առաջիկայ գարնան պատերազմ բացուի Աւստրիոյ և Իտալիոյ մէջ:

— Այս օրերս շատ կողմերէ լուր կուգայ, թէ Աւստրիոյ զւրխաւոր նախարար Անտոնի կոմսը պիտի հրաժարի, և Հունգարիոյ երեւելիներէն Պ. Սինի պիտի յաջորդէ:

— Պարիսթինսքի իշխան անուն մէկը անցեալները Ռուսաց կայսեր հետ տեսնուած ատենը՝ առաջարկեր է քանի մը արտօնութիւններ տալ Լեհաստանի. — «Ուրիշ խօսքի նայինք» ըսեր է կայսրը, «ձեր տիկինն ի՞նչպէս է» իշխանին տիկինը շատ ժամանակէ հետէ խելագարած է եղեր:

— Գերմանիոյ ընկերվարականք մէջերին 180 հազար ֆրանգ հաւաքեր են, իրենց գաղափարակից բազում երեսփոխաններ ընտրել տալու համար:

Շարիփարի լրագիրն այս անգամ ալ ձիւ մը պատկեր դրեր է, այնպէս ցուցնելով թէ Պոսնան է, զոր տէրութեանց ժողովը Աւստրիոյ ընծայեց, և Աւստրիա կուգէ հեծնել այս ձիւուն վրայ, սակայն ձին կից կարձակէ, և վերջապէս ձեռք չանցնիր, և մինչև իսկ Աւստրիոյ ծնողը ջարդակոտոր ընելու վիճակի մէջ է:

— Մարսիլիոյ մէջ մէկ քանի ամիս յառաջ կին մը մեռնելով՝ քովէն գիր մը գտնուեր է, որով 85 հազար ֆրանգ կկտակէ՝ շանց յատուկ հիւանդանոց մը հաստատուելու համար, Այս կինը Մար-

սիլիոյ շանց տխուր վիճակին վերայ գլխաւոր տոյն կտակը կանխաւ պատրաստուեր է: Այժմ տեղւոյն քաղաքացիական խորհուրդը շուտաւ է, թէ ինչ ընել պէտք է. երկրորդ անգամ մասնաժողովի յանձներ է՝ տեղեկագիր առնելու համար, թէ արդեօք պէտք է ընդունիլ սոյն գումարը, և շանց համար հիւանդանոց կառուցանել, և թէ՛ ինչ ձև տալու է չէնքին: Միւս կողմանէ ժողովոյ քողք անհամբեր կսպասեն քաղաքացիական խորհուրդին, և կյուսան որ կտակեալ գումարն իրենց կմնայ, քաղաքացիական խորհուրդը չկրնալով կատարել կտակարարին կամը:

— Գաղղիոյ մէկ գիւղին մէջ անցեալները գող մը կով մը գողցեր տարեր է: Գոմին տէրը տեսնելով կովուն գողցուած ըլլալը՝ երբ շուարեալ կեցած է եղեր, տեսեր է որ գողցուած կովուն հորթը արտաքոյ կարգի շարժումներ կընէ. ասոր վրայ՝ մարդը խելք կընէ ազատ թողուլ հորթը և հետեւիլ անոր. հորթը մարդագետնի մը ճամբայ կըռնէ, և ցատկոտելով կհասնի միւր քով, զոր գողը հոն ձգել էր՝ վախճալով թէ կըռնուի:

— Անգղիական լրագրի մը մէջ կարգադրուած է հետեւեալ ծիծաղաշարժ գէպը: — Խեղճ կին մը ծանր կհիւանդանայ, Հրաւիրեալ բժիշկը ուշ կհասնի, և հիւանդէն յոյս չունենալը կայտնէ տան տի. րոջը. սակայն տանտէրը դարձեալ կհարցունէ թէ էր պէտք պիտի ունենայ իրեն. բժիշկը կպատասխանէ, թէ «Անօգուտ է իմ գալս, որովհետեւ չպիտի կարենամ բան մ'ընել. և եթէ կուգէք՝ յառաջագոյն տամ թաղման տեղեկագիր մը, որպէս զի յետոյ երկար աշխատութիւն չկրէք. կինդ քիչ օրէն պիտի մեռնի»: Զայս ըսելով տեղեկագիր մը կգրէ և կստորագրէ: Բայց հիւանդը, սոյն հանճարաւոր բժիշկին վճարին հակառակ, հիւանդութենէ կազատի կառողջանայ, և այժմ յիշեալ տեղեկագիրը ձեռքը տունէ տուն կպտըտի և ամենուն կցուցնէ զայն:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԻՓ

Վիեննա 21 սեպտ. — Պոսնայէն առնուած պաշտօնական լուրերն՝ Պէհլէի անձնատուր ըլլալը կիմացունեն: Իւվանովիչ զօրապետին մէկ հեռագրին նայելով՝ Պիլէքէ աւստրիական զօրաց կողմանէ գրաւուեր, և այս առթիւ ալ ապացուցուեր է՝ Աւստրիացոց նկատմամբ Գարատաղի ունեցած օրինաւոր շարժումն: Յիշեալ զօրավարն այժմ կհամարի, թէ Հէրսէքի դաւառին մէջ խաղաղութիւնը կատարելապէս վերահաստատուած է:

Պէրլին 21 սեպտ. — Հոգարթ փաշա այս առաւօտ հոս եկաւ Լոնտոնէն: Այս երեկոյ պիտի ուղևորի Վիեննա:

Փարիզ 21 սեպտ. — Անգղիոյ և Գաղղիոյ կառավարութեանց մէջ անհամաձայնութիւնը կարունակէ՝ եզրափակուիլ նոր նախարարութեան կազմութեան մտօնն:

22 սեպտ. — Բէրլինի քաղաքացիական լրագիրն՝ Եւրոպիոյ ներկայ վիճակին վրայ հրատարակած քննադատական յօդուածը կվերջացունէ, ըսելով թէ՝ «Հետեւիք Պիլլմարգ իշխանի զգոյշ ընթացից. որ և է խնդրոյ մէջ պայմանի տակ չմտնենք. զգոյշ կենանք. որովհետեւ վտանգաց ժամանակն անցած չէ տակաւին, և առաջարկութեանց ու փորձերու ժամանակն ալ կշարունակէ»:

Լոնտոն 22 սեպտ. — Լորտ Գարնարվոն այսօր իւր ատենախօսութեան մէջ ըսաւ, թէ Պէրլինի դաշնագրին հաստատուն չէ, և կիսրոսի գրաւումն ըստ որում անգղիական զօրութիւնն աւելցունել կհարկադրէ, Անգղիոյ համար օգտակար եղած չէ:

23 սեպտ. — Աֆգանիստանի էմիրը չընդունեց անգղիական դեսպանը թէև սպառնացաւ դեսպանը, բայց արդիւնք մը չունենալով՝ դարձաւ ի Բէհհաւէր:

Թայմը լրագիրն անգղիական դեսպանին ի Գիսալի չընդունուիլը ծանուցանելով՝ կղիտէ, թէ այս խնդիրը խիստ մեծ եւ կարեւոր հետեւանք մը պիտի ունենայ:

Բեղրապոլի 24 սեպտ. — Պաշտօնական գիր մը հրատարակուեցաւ, ծանուցանող թէ Աֆգանիստանի եւ Ռուսիոյ մէջ որ եւ է միաբանութիւն չկայ: Կարիթա 22 սեպտ. — Գետալիի էմիրին զօրքը Ալի-Մէհմուտ ըսուած տեղը արգիլեց զանգղիական դեսպանը: Համադրուած է դեսպանը, թէ էմիրը Ռուսիայէն դրդեալ է:

Եւրոպական լրագիրներէն

Բեղրապոլի 14 սեպտ. — Միքայէլ մեծ զքսին կողմանէ առ Աղեկասնդը կայսր ուղղեալ հեռագիր մը լուր կուտայ, թէ Տէրվիչ փաշա օսմանեան զօրաց վերջին միացորդին հետ սեպտ. 12 ին ելաւ Պաթումէն, և սեպտ. 13 ին ալ ռուսական զօրաց առաջին զօրաբաժինը Կարինէն ելած է, և մինչեւ սեպտ. 19, Կարինը բոլորովին պարսուած պիտի ըլլայ: (Այս հեռագրոյն նայելով այժմ Կարինէն բոլորովին ելած են ռուսական զօրքը, որովհետեւ այսօր սեպտ. 13/23 է:)

Պէրլիտ 15 սեպտ. — Սերվիլի սահմանաց ուղղութեան համար կարգեալ եւրոպական յանձնաժողովը Պէրլիտ հասեր է. բայց սահմանադրուել խառնակութիւն և ապստամբութիւն ըլլալուն պատճառաւ, առայժմ կարելի չէ ձեռն ի գործ արկանել:

Աթէնք 15 սեպտ. — Կրետէի սպըստամբաց զլխաւորներուն կողմանէ գիր մը զրկուեր է Հաննայի հիւպատոսաց, որով կըսուի, թէ ծանուցած են որ չպիտի կրնան համաձայնիլ Ահմետ Մուրթար փաշայի հետ, եւ ընդունել Բ. Գրան առաջարկութիւնը: (Այս լուրը՝ ստուգելի է):

Լոնտոն 17 սեպտ. — Սթանտարտ կգրէ, թէ Անգղիոյ կառավարութեան կողմանէ հրաման ղրկուեր է կղզեաց

առջեւ գտնուող նաւատորմին հրամանատարին, որ հոն կենայ, եւ Ռուսաց բոլորովին մեկնելն յետոյ Իդրիս քաշուի: Տէրվիչի ուղ ալ կըսէ, որ երկու տէրութեանց դեսպաններ ծանուցեր են Բ. Գրան, թէ կարելի է որ երկրորդ անգամ տէրութեանց ժողով մը գումարի: Պէրլինի դաշնագրին անյայտագ զործադրութեան, եւ առկախ մնացած խնդրոց կարգադրութեան համար:

Ի Լ Ա Ն

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՄՔԻՐԻ

Նիդամիյէ Նանը աղիղ իտարէսի իշուն Տարը-շուրատա մահֆուղ նուամենէսի վէճէ իլէ միւպույեա օլունաճագ երկիրմի պին չուվալ իւլիսնիւ նուամէրօ իսթումպօլ տոգ իղինին թարիխի դարարտան իթիպարէն ևէվմիյէ պինէր չուվալը միւթէհսիւտին տէկիրման իսկէլէսինտէ մալունայա թէպիւմ օլունարագ երկիրմի կիւնտէ արգառը ալլումագ, վէ մալունայա թէպիւմ օլունայա գատար վուգու պուլաճագ քեաֆֆէի մէսարիֆի միւթէհսիւտէ այիտ օլուպ մալունա իւճրէթի վէ մալունտան ինքաճիյէսի Նիդամիյէ խաղիլէսինէ այիտ պուլունագ, վէ էսամնը իրայի օսմանի երեզ զուրուշ հիսապի իլէ մագպուզ սէնէտինին վիրուտի իլէ մուամէլէսինին խիթամընտ հէման Նիդամիյէ խաղիլէսինտէ վիրիլէք շարթէրի իլէ, պէհէր չուվալը եանի ալթմիշ զըյէսի տօգսան սէքիլ պուլուգ զուրուշա թալէպի էօհտէսինտէ օլուպ իլուլը բումինին օն տօգուլունճը սալը կիւնիւ գարարը դաթիսի վիրիլէսէլինտէն իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէրին եէվմի մէղբուրտէ սաաթ սէքիլտէ Տարը-շուրայի ասաքէրիյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

Պապը-սէրապէրի 14 իլուլ 1878

Նիդամիյէ էլպիսէ անպարընտա հէրնէ մէգտար մէվճուլէրի վար իսէ՝ աղչէսի երեզիլէք գայիմէ երեզ զուրուշլըք Նիդամիյէ խաղիլէսի սուրէթի օլարագ էվլէլէսէ վիրիլուպ անպարտան հէման ալլումագ շարթը իլէ ֆիրուլթ օլունաճագ օթուգ իւշ գալէմ քէօհնէ էլեա իլէ օթուգ պին զըյէսէն զըրգ պին զըյէյէ գատար միւթէհսիւտէ գըրփւնթը ֆիլյաթը մալիմէսի իլէ թալէպի էօհտէսինտէ օլուպ իլուլը բումինին երկիրմինճի շարչէնպիս կիւնի գարարը դաթիսի վիրիլէք ֆիրուլթ օլունաճագընտան իթիլարաքնա թալիպ օլանլէրին եէվմի մէղբուրտէ Տարը-շուրայի ասաքէրիյէ կէլմէլէրի, վէ էլէպի մէղքիլը կէօրմէսի իսթէյէլէրին էյամը մէղքիլը

ղարկընտա անպարը մեղքերէ միւրաճաթ իրենցէն իւրն օլունուր :

Պապը-սէրասքերի 40 իւր 1878

Նիզամիյէ նանը աղիւ իտարէ-սի իւրն միւրայեա օլունաճաթ օն սէրիւ պին քիւնտէն երկիրմի պին քիւնտէն գաւար էլի տօգուղ իւրա թայլան Այրաթա պուղ-տայը , վէ տէօրթ պին քիւնտէն պէշ պին քիւնտէն գաւար քէզա-լիք էլի տօգուղ իւրա վարնա եռույաթ պուղտայը թարիսի գարարտա հէման թէսլիմ օլուն-մաթ , վէ պէհէր քիւնտէն պիւր իւրա նօգսան կէլուր իսէ՝ էլի տօգուղ տօլտուրմաթ , վէ էլի սէքիւ իւրաւտան նօգսան կէլուր իսէ՝ գապուլ օլունմաթ շար-թը վէ շէրայիթի սայրիքի միւ-թէքիւրիսը իւր թայլան Այրա-թա պուղտայըն պէհէր քիւնտէն օսմանը իրաւքիւղ զուրուշ հի-սապը իւր երկիրմի ալթը պուշուգ , վէ վարնա եռույաթ պուղտայըն պէհէր քիւնտէն երկիրմի պէշ զու-րուշա թալէպի էօհտէսինտէ օ-լունպ իւրը ըսմինին օն տէօր-սիւննի բէնչէնպիհ կիւնի սա-աթ ետիտէ գարարը գաթիսի վիւրիւնէնտէն , վէ գարարը գաթիսի վիւրիւնտէն սօնդրա երկուտէ պէշ թէնդիի ճայիւղ օլ-մայաճաղընտան՝ իթա իթմէյէ թալիպ օլանլէրին ետվմի մէզ-քիւրաէ Տարը շուրայի ասքէրիյէ կէլմէրի իւրն օլունուր :

Պապը սէրասքերի 40 իւր 1878

Տէրը սաատէթ վէ պէլտըր սէ-լէստէ պուլունան գըլա վէ-դա-րազօլանէլէր իւր գօլ օլտուրի հիւմայունլէր մէվադիինէ , վէ պահըր սիյաս պօղաղը գալէլէրի իւր մէքեաթիւղ ասքէրիյէտէ պուլունան պիւլմիւլէ ասաքիւրի շահանէ զապըթան վէ նէֆարա-թընա վէ սիւրարիշաթա վիւրիւնէր իւրը , իւրը ըսմինին օն իւրն տէն նիհայէթինէ գաւար տէօրթ իւր պին գըլէ , վէ թշրինի-էլ-վէլ իպթիտաւնտան նիհայէթինէ գաւար ալթը իւր պին գըլէ , ճէման միւրայեա օլունաճաթ պիւր միւրն գըլէ լահմին իքի իւր պին գըլէսի երքէք գըլըրճըգ գօյու-նու վէ իւր իւր պին գըլէսի եր-քէք ուղուն գօյուրուղը չըղայ գօյունը , վէ իքի իւր էլի պին գըլէսի երքէք Գարաման վէ Մի-թալիմ գօյունը , վէ գօլտուր էլի պին գըլէսի տալի պունլէրին գաւարնտէն օլմաթ , վի իւրըն օն իւրնտէն նիհայէթինէ գաւար ալթնան լահմին էսմանը թշրինի-էլ-վէլ իպթիտաւնտան նիհայէ-

թինէ գաւար տէօրթ հաթթա-տա վէ թշրինի-էլ-վէլ իպթիտա-ւնտան նիհայէթինէ գաւար լահ-մին էսմանը տալի թշրինի-տանի իպթիտաւնտան նիհայէթինէ գա-ւար քէզալիք տէօրթ հաթթաւա նիգամիյէ թալիսիսթընտան մահ-սուպ օլմաթ իւրը , իսպիւնէի ճէ-լիւնտէն վիւրիւնէր շէրայիթի վէ շէրայիթի սայրիքի պունտան միւրաւտէմ միւրայեա օլունան լահում գօնթրաթօլէրի շէրայի-թինէ միւրապըգ օլմաթ իւրը , պէհէր գըլէսի օսմանը իրաւք իւր զուրուշ հիսապը իւր ալթը զուրուշ երկիրմի տէօրթ վարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլունպ իւ-պու իւրը ըսմինին օն տէօր-տիննի փէնչէնպիհ կիւնի գարա-րը գաթիսի վիւրիւնէնտէն ի-թա իթմէյէ թալէպ օլանլէրին ետվմի մէզքիւրաէ սաաթ սէքիւ-տէ Տարը-շուրայի ասքէրիյէ կէլ-մէրի իւրն օլունուր :

7 իւր 1878 Պապը-Սէրասքերի

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

| ԳՐԱՄԱԿԱՆ                   |         |
|----------------------------|---------|
| ԳՐԱՄԱԿԱՆ ԳՆՈՒՊՈՒՄ          |         |
| 12 սեպտ. 1878              |         |
| Գօնաթիւ                    | 13-24   |
| Սօսիւթէ Ժէնէրալ Բաթ. Ա. Լ. | 4-10    |
| Գրէտի " " 0. Լ.            | 5-22    |
| Երկաթուղի " Գր.            | 48-     |
| Թրամուէյ " 0. Լ.           | 1-30    |
| 1865ի վաթառութիւն          | Գր. 75- |
| 1865ի " " " 83-            |         |
| 1859ի " " " 85-            |         |
| 1872ի " " Լ.               | 26-     |

| Օսմանեան լիւրն 100 զուրուշէն |        |
|------------------------------|--------|
| Մէհմէթ                       | 106-24 |
| Մէթալիք                      | 120-   |
| Պիւնն                        | 175-   |
| Թիւրքաթա                     | 524-   |
| Բուսիյ րօլ                   | 89-18  |
| Գաղլիսիան լիւր               | 87-3   |
| Սիւզլիսիան " "               | 109-   |
| Գրիսիյ                       | 81-    |

ՊԵՏԱԿԱՆ ԶՆՆԱԿԱՆ

Այս անգամ Երուսաղիմայ վա-նական մամլէն ընտիր տպագրու-թեամբ և կազմուածով իւրյս ըն-ծայեալէ, ազգային վարժարանաց դասագիրքը ըլլալու յարմար և օգ-տակար ոճով : Կգտնուի մայրա-քաղաքիս բոլոր Հայ գրաւթաճա-ւաց խանութները :

ՅԻՇԱՏԱԿԱՆ ՐԱՆ

Գ Ր Ե Յ Ս .

Սոյն վորդիկ երկասիրութիւնը, որ եղբայրական սիրոյ ձօն մ'է, կը պարունակէ գաղտնիկ խորհրդ-գածութիւններ, որ պատիւ կը բերեն երկասիրող հեղինակին :

Կեդրոնատեղին է Սրապեան Պաղատար աղայի զրատունը , Մէրճան փողոց, և կգտնուի նաև բոլոր գրաւթաճաւաց քով :

Գին մէկ հինգնոց թղթագրամ :

Առաջիկայ 1879 տարւոյ Օրա-ցոյցը՝ այժմէն Երուսաղիմայ վա-նական մամլէն գեղեցիկ տպագ-րութեամբ իւրյս ընծայուած, և մայրաքաղաքս գրկուած ըլլալով, բոլոր Հայ գրաւթաճաւաց խա-նութները կվաճառուի, ի գին 100 փարայ, ընթացիկ :

Այս թիւի ֆանօզ գարիյէսինտէ տէմիւր եօլուն վէ շէհրին տարաւտա 5000 արշն պիւր արսա, իքի նօմէրայտ խա-պէթ իտէրէք 5000 ատէտ պիւլէթ իւղ-րէ վէ հէր պիւր պիւլէթի 5/4 մէհմէթի-յէյէ պիւր միւրաթթաւէն պիւրու փիյան-գօյա գօնմուշ օլունպ, իւրու փիյանգօ-նուն պիւլէթիւրիտէն հայլընտը տա-թըմը վէ պիւր թարափտան սաթը-մաղտա օլունպ աշալիմիւղէ բեմէն պէ-յան իտէրիւ քի մէքիւր փիյանգօնուն քէլիտէսի Պէյօղլունտա իւր ընթացիկ լօքանթաւտա 1878 սէնէի էֆրէննի գեկտեմբեր 29 ընթը բաղար կիւնիւ ա-րաֆրանկա սաաթ 2 տէ, էօյլէնտէն սօնրայ ինտէլ ալէմ վէ այրընա 12 քի-չիտէն միւրէքքէպ պիւր գօմիսին մա-րիֆէթիյէ ինրա օլունաճաթ արը, վէ փիյանգօի մէքիւրիւն վատէսի խիթա-միւնա տէկին պիւլէթիւրիտէն սաթըն ալ-մայա արդիւքէզ գաթիւր գիւրտէ պէյան գըլընտէ մահալէրտէ պուլապիւրիէր :

Պէյօղլունտա Լուքանպուրի լօքան-թաւտա, միւսիւ վէրտա, (թիւնէլ ըս-թասիւնը գարուլունտա կէօղլիւքիւ մաղաղաւը) Լըպն վէ Պուրտա, (Սօ-քօթ սարայը գարուլունտա շէքէրի.) Կալաթատայ Պարայ (Գարաթէօյտէ քէօրիւ եօլունտա սարաթ.) Բ. Ա. Գ. քէր Գարաթէօյտէ ճէնիօ Պիւրիւ լօ-քանթաւը գարուլունտա սարաթ.) Մի-ցայօյ գարաթալար (Վօյլտա գաթիւ-սի գարուլունտա շէքէրի.) Ստամպու-տա միւսիւ Բիտաթ վէ Գալիէրի մա-ղաղաւը (Չարմաթըրար եօլունտա Յալիւրեան խանըն ետընտա)

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԹԵՐԱՓ ԳԵՂԱՄԱՐԻ

Կ. Պօլիս Ֆինճանըլար եօլուն

Ամերիկայ խան թիւ 27

Գալաթիա Նիւքէք գաղաղըմ թիւ 51

Ամերիկայ պագսիմատի արհես-տին մէջ համաւաւսը հանգի-սացող Յ. Գ. Ճգնաւորեան կը պատրաստէ Եւրոպայի կերպով, այսինքն շաքարով, իւղով և կա-թով շինած ամանաւորի պագ-սիմաթները, նախաճաշի և թէյի հետ միտսին խիտ անուշահամ ուտելիք մը և մանկանց ու հիւ-ւանդաց համար ակորճելի և մանդարը ըլլալով, նաև Եւրո-պայէն եկածներուն վերայ նա-խամեծար կը սեպուին իրենց թարմութեան և գնոյն ամենու-թեան մասին :

PILULES HOLLOWAY  
ԴԵՂԱՆԱՏԻ ՀՈՒՂԱՅԻՆԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիտ ընտիր է սոյն զեղաճաւը. նաև ջգային տկարութեան, ուժաթափութեան և տիւրութեան համար. Կ. Ջնէ և ան-հետ կընէ ամեն տեսակ անշարժաւոր րութեանց հետքերը. Սրտի և երկա-մանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'աւնի. արիւնը մաքրելով նոյա խան-գարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և զրգուելով կենսական գործարանները կը գօրայնէ : Իւր զեղական մեծ աղբե-ցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծ-ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-ներ, րորայի մէջ լեցուած կազեր, գլխի ցուեր կը վանէ, մարտողութիւնը կը շափաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտոտութիւններէ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց ըս-կըղմնապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ, և բնական զիրքը կըզգենու :

ONGUENT HOLLOWAY  
ՄԵՂԱՍԵՆԻ ՀՈՒՂԱՅԻՆԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք բուժելու մասին ունեցած պալտմական յատկութեանցը չհաւասարիւր բնա ու-րիւ գեղ մը, հին կամ նոր թուանոր վէրքեր, ուտեցը, քաղցիկը (չիւրիփէնէ) սրունից և ստեանց վէրքեր կամ բոլո-րովին կանցին և կամ կը լաւանան. օգ-տակար է նաև հարբութի, հաղի, սրտի բարախման, մանաւանդ յօղաւ (եէ) ըսուած հիւանդութեան : Իւր կազուրիւ և գօրուր ազդեցութեամբ խոյլ (սը-րաճա) հիւանդութեան ապականիչ գօ-րութիւնը ինչ սատիճան որ ըլլայ՝ կը-գիմաղրուէ :

Այս զեղեղուն գործածութեան եղա-նակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տու-փի վրայ, որ կը դոնուի ամեն զեղա-վաճառներու քով և մասնաւորապէս Պահճէ-գարու թալ խանի կողմերը Պ. Գալաթիանի զեղարանը՝ Ն. 7՝ կը-ծախուի :

Աւելի տանել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն սօքթօր Հոլլուէի Ի Լօն-տան Օքսփորտ փողոց թիւ 555 :

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՒՆՁԻ

1. Փունջը ԶՈՐԵՓԵԱՐԹԻ և ԵԱՐԱՐԹ օրերը կը հրատարակուի :

2. Տարեկան բաժանորդագրին է մի-այն չորս տրծաթ մէհիտ կանիսի վը-ճարելի, թէ մայրաքաղաքիս և իւր ար-ուարճանաց և թէ գաւառաց համար :

3. Վեց և երեք ամաց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :

4. Տեղական և գաւառական թղթա-տարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

5. Հաւը 2 զուրուշ է, և կը գտնուի ամեն Հայ գրաւթաճաւաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով :

6. Մանուցման աղը 5 զուրուշ է մէկ անգամի համար : Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար :

7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է զիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Արաճաճեան Կ. Պօլիս Պալաթ-գաղար նախից խան վերի յարի թիւ 16 :

ՏՆՕՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ  
Հ. Ս. ԱՂԱՆԱՏԻ

Երաստիան խան վերի յարի թիւ 12